

Seminarium magisterskie 2024/2025

Instytut Romanistyki UW

dr Anna Ciostek i dr Magdalena Grycan

a.ciostek@uw.edu.pl

m.grycan@uw.edu.pl

**Język – kultura – kontekst:
zagadnienia kulturowe w przekładzie literatury pięknej
dla dzieci, młodzieży i dorosłych**

Zagadnienia na egzamin magisterski

1. Problemy przekładu literatury dla młodszego odbiorcy i specyficzne dylematy tłumacza – czym wyzwania takiego przekładu różnią się od wyzwań przekładu literatury dla dorosłych?
2. Podstawowe pojęcia przekładoznawcze: *przekład/tłumaczenie, ekwiwalencja/adekwatość, ekwiwalent/translation, egzotyzacja/domestykacja, język źródłowy/język docelowy*
3. Zagadnienie inkluzywności w przekładzie jako wyzwanie dla tłumacza literatury pięknej
4. Norma kulturowa i obyczajowa a wyzwania dla przekładu
5. Pojęcie *kulturemu* i różne problemy przekładu kulturemów w literaturze pięknej (na przykładzie przekładu literatury polskiej na język francuski i literatury francuskiej na język polski)
6. Tłumaczenie a poprawność polityczna
7. Seria translatorska i przekład: specyficzne wyzwania tłumaczenia tekstów o statusie kanonicznym (literatura dla dzieci, młodzieży i dorosłych)
8. Zagadnienie nieprzetłumaczalności w przekładzie
9. Tłumaczenie a adaptacja – różne podejścia do adaptacji kulturowej w przekładzie

Lista lektur

- Albińska K. (2009), „Tylko to, co najlepsze, jest dość dobre dla dzieci”, czyli o dylematach tłumacza literatury dziecięcej”, *Przekładaniec* 2009, Numer 22-23 - Baśń w przekładzie, p. 259-282.
- Ciostek A. (2021), „Kulturemy w przekładzie literackim” [in:] Kostro M., Szymankiewicz K., Grycan M., *Między językami, między kulturami*, Wyd. uniwersytetu Warszawskiego, Warszawa, 171- 183.
- Dąbska-Prokop U. (red.) 2000, *Mała encyklopedia przekładoznawstwa*, Częstochowa: Educator.
- Grycan M. (2023), « Le thème du pain dans les albums de jeunesse documentaires: termes, contextes et défis pour la traduction », *ROCZNIKI HUMANISTYCZNE*, Tom LXXI, zeszyt 8 – 2023, 49-67.
- Lewicki, R. (2023), „O precyzji pojęć przekładoznawczych”, *Między Oryginałem a Przekładem*, 29 (59), 9–22.
- Paprocka, N., & Wandel, A. (2019), „Tłumacze wobec językowego i kulturowego tabu. Seksualizmy w książkach edukacyjnych dla dzieci i młodzieży” *Dzieciństwo. Literatura I Kultura*, 1(2), 132-168.
- Pieńkos J. (2003), *Podstawy przekładoznawstwa. Od teorii do praktyki*, Kraków.
- Skibińska E. (2012), „Czy po Boyu można tłumaczyć dawną literaturę francuską? O kłopotach z “przekładem kanonicznym”, [w:] *Europejski kanon literacki*, red. nauk. Elżbieta Wichrowska, Wydawnictwo Uniwersytetu Warszawskiego, 2012, 184-191.
- Szymańska, I. (2014), „Przekłady polemiczne w literaturze dziecięcej”, *ROCZNIK PRZEKŁADOZNAWCZY Studia nad teorią, praktyką i dydaktyką przekładu*, 9, 193-208.
- Venuti L. (1995), *Translator's Invisibility*, Routledge.
- Woźniak Monika (2006), „Czy Harry Potter pod inną nazwą nie mniej był pachniał? O tłumaczeniu imion własnych we francuskich, polskich i włoskich przekładach powieści J. K. Rowling”, w:, *Przekład literatury dziecięcej*, „Przekładaniec” nr 1, p.171-192.

Podcasty (dostępne w serwisie Spotify):

Na przekład – podcast Stowarzyszenia Tłumaczy Literatury (STL)

Już tłumaczę. Podcast o książkach – podcast Elżbiety Janoty i Pauliny Rzymanek